

SZOLNOK-DOBOKA

Megjelen minden csütörtökön.

Szerkesztőség a Sörház-utczában 1. sz. a. az emeleten van.

Szerkesztőségi óra minden hétköznapon d. u. 2—3.

Felelős szerkesztő:

Dr. Br. HORVÁTH EMIL.

Hirdetési árak egész oldal 48 K.

Hivatalos hirdetések árszabály szerint.

Előfizetési ár: egész évre 10 K.

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 kor.

A „Szolnok-Doboka“.

Ismét eltelt egy év, a huszonkilencedik, mióta e lap a közérdek szolgálatában vármegyénk kulturális fejlődésének úttörőjévé szegődött.

Változatos idők változatos történetét örökitették meg e lap hasábjai, s az a másfélezer száma a „Szolnok-Doboka“-nak, mely máig megjelent, egy darab kulturistoria a vármegye közelmúltjából.

Ez a lap sohasem törekedett szenzációkra, ennek a lapnak ma is sokkalta becsesebb, habár sokkalta hálátlanabb szerepe van: az igazmondás.

Hangzatos jelszavak nem vezettek, s a jövődében sem lesz más a „Szolnok-Doboka“, mint *hű krónikása e vármegye közéletének, s becsületes és pontos tájékoztatója a közönségnek.*

Gondosan igyekeztünk kerülni mindig a bántó, személyeskedő hangot, melynek a vidéki sajtóban még kevesebb jogosultsága van, mint a fővárosiban, mert az újság és a szereplő emberek közti távolság sokkalta kisebb, s a disszonáns hang sokkalta közvetlenebbül sért.

Olvasóink programunkat ismerik multunkból. Nagy ígéretek helyett *komoly és mindenkor igazmondó* lapot fogunk a közönség kezébe adni, mely nélkülözhetetlenné vált a lefolyt három évtized alatt.

Előfizetési áraink a régiék:

Egész évre . . .	10 kor.	—	fill.
Félévre	5	»	—
Negyedévre	2	»	50

Néptanítóknak, lelkészeknek és körjegyzőknek 8 korona.

Előfizetések intézendők a „Szolnok-Doboka“ kiadóhivatalához. (Dés, Serház-utczá 1. sz.)

A „Szolnok-Doboka“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Az én házam az én váram.

— A „SZOLNOK-DOBOKA“ számára. —

Irta: Lukács György.

Budapest, decz. 20.

Hazánkban a városi élet ellen mindenkor szokás felhozni, hogy a városban lakás egészségtelen s hogy a közegészségügyi viszonyok aránylagosan fejlettebb volta daczára is a városi nép egészsége sokkal silányabb, mint a falusié. Ennek a tételnek igazságába bele is szoktunk nyugodni. Mert hiszen sok embernek tömeges lakása az egészségre ártalmas hatások egész sorozatát fejleszti ki.

Nem állítom, hogy nem így van. Azonban az is kétségtelen, hogy a városi életnek a tömeges együttlakásból származó hátrányait nagy mérvben lehet csökkenteni, sőt majdnem egészen hatálytalanná tenni a magán lakásviszonyok okos berendezése által.

Nagy tanulságot szolgáltat erre az új világ, a praktikus berendezkedéseiben oly méltán csodált Amerika.

Már Londonban is összehasonlíthatatlanul egészségesebben laknak az emberek, mint Bécsben és Budapesten, valamint a nagyobb magyar vidéki városokban. Az angol-szász fajnak a lakásberendezésben megnyilvánuló okosságát még jelentősebben fejlesztették az amerikaiak.

Az amerikai üzleti élet arányai olyan rengetegek, hogy alig is képzelheti el a méretek óriás voltát, aki színről-színre nem látta azokat. Az üzleti élet rengeteg méretei és a nagy világverseny iparban, kereskedelemben természetesen igen nagy mérvben veszi igénybe az amerikai nemzet munkaerejét. S mégis daczára a szakadatlan, lázas tevékenységnek, mely a szellemi és testi munkásnak egyaránt egész nappalát igénybe veszi, az erők még sem merülnek ki, sem az agy nem veszti el munkaképességét, sem a karok izmai idő előtt el nem petyhüdnek.

Ezt az előnyös eredményt az erőkkal való helyes gazdálkodás fejti meg. Az amerikai rendkívül intenzív munkát végez, viszont a legnagyobb gondosságot fejti ki abban, hogy a szervezetet okos pihentetés által megóvja az elkopástól. Eléri ezt részben a vasárnapon való abszolút munka-

szünetelés által, de főképpen a lakásviszonyok helyes elrendezése által.

Az amerikai városok azon negyedében, — a város közepén — ahol az üzleti élet honol, husz és harminczemeletes házak tornyosulnak ég felé, fölülmulva a bibliai Babylon minden alkotmányokban egyetlen ember sem lakik. Kizárólag áruházak és irodák céljaira szolgálnak ezek az épület-koloszszusok. Az amerikai mind az üzleti városrészen kívül lakik csendben, keskeny 1—2 emeletes házacskáiban, melyeket csinos kert övez, olyan szép zöld pázsittal, hogy lelkünk felderül, midőn szemünket rajta legeltetjük.

Mihelyt a napi munka végződik, az áruházak és irodák százezrei megürülnek, a szellemi és testi munkások óriás tömege a vakmerő gyorsasággal repülő villamos vasuti kocsikat lepi el és 20—30 percnyi száguldás után kiér kies, szép, csendes otthonába s ott üde levegőben, családja körében, kedves otthonban, egészséges szórakozással tölti el az esti órákat, majd üdítő éji álomba merül, s amidőn reggel újból kenyérkereső munkájára indul, lelki és testi erői teljes egyensúlyában, pihenten, frissen, vidáman hagyja el övét, hogy fáradalmi kipihenésére az esti órákban ismét hozzájok térjen vissza. Az amerikai igazán elmondhatja, hogy: az ő háza az ő vára. Minden család külön lakik a maga kis házában. Csak kivételesen lakik 2—3 család egy házban. Ez a külön lakás biztosítja a kényelmet és feszélyezetlenséget, növeli a családi élet bensőségét, nyugalmat, üdülést biztosít a munkából fáradtan hazatérőnek.

Mit mutat ezzel szemben Budapest, Bécs s általában az európai kontinens nagy városainak példája? Az üzleti élet színtere nincs külön választva a magánlakásoktól. Bent a város közepén, rossz levegőben összezsúfoltan, kényelem nélkül nagy bérkaszárnnyákban lakik egy-egy olyan embertömeg, melynek népessége egy nagyobbacska faluval felér. Fűnek, fának, virágnak nyoma sincs. Tiszta, üdítő levegő, mely a munkától elfáradt testet frissitené s a nyári hőségben enyhet nyújtana, teljesen hiányzik. Ugyanabban az emésztő, zajos, levegőtlen, kényelmetlen keretben, amelyben az intenzív nappali munkát kell elvégezni, órlődnek le a pihenésre, szórakozásra, új erőgyűjtésre rendelt napszakok.

TÁRCZA.

Az idő.

Irta: Pásztor Árpád.

Kopár hegyek közt vitt egyszer utam
Leszállt a nap és izzó vérsugára
Szikrázva tört meg a szirt tar fokán.
Csodás alak tűnt kábitón elém.
. . . Egy nőt láttam biborpiros ruhában.
A nyári napnál fénylőbb volt haja
És arca szép, mint harmat a virágon,
Melyben megfürdik a hajnalsugár.
Hozzárohantam

Hervadt, pusztá váz
Meredt ijesztőn, gunyosan reám,
S kigyók sziszegtek mérgesen felém.
Ki vagy? — susogtam.
Az idő vagyok.
Mostan Jelen . . . Előbb még a Jövő . . .
És messze tűnt.
Megállj! Maradj! — kiáltom.
Mind hasztalan, nem hallgat már reám.
Nem is látom . . . Talán csak sejtelem,
De úgy érzem, hogy visszanez felém.
Megint a régi, ám százszorta szebb,
Tisztább és karcsúbb, mint volt azelőtt.

S mint alomhang, úgy csendül elhalón . . .
Ne jöjj . . . Nem érsz el . . . Én a Mult vagyok.
Hideg szél rezg . . . A vérző nap letűnt
És mint kísértet felmerült a hold.

Öreg honvédek.

Irta: Krudy Gyula.

Az én nagyapám bakkancsos volt és a komáromi matronák még ma is emlegetik, hogy híres tánczos volt. Az ágyúgolyók repkedtek a várba, a várparancsnok pedig bált rendezett a sánczok tetején. Ott tánczoltak a komáromi lányok a várvédő honvédekkel.

Estefelé, ha elfáradt már nagyapó a német teremtetkezésében, ami egész nap hallatszik szájából, leül az ámbitusra és erősen szivarozik. Sörtés, rövidre nyírott hajú, fejére kaczkiasan csapja fel az aranyrojtos házi sapkát és keresztbe veti a lábát. A bajusza most is inkább barna, mint fehér és szeret a lányokról, menyecskekről beszélgetni, akiket napközben látott.

— Hát a Tércsi?
— Hát a Böske?
— Hát Marinka, a kék szemű?

Igy megy ez este és ha valaki tudja a falusi menyecskekről, lányokról szóló pletykákat, az nagyapó. De Sukei is tudja: a nyugalmazott tanító.

Sukei estefelé előballag a nagy akácza alá — mintha egy árnyék lapitana a homályban, egy kutyáé, vagy egy macskáé — és leül az ámbitus

lépcsőjére. Oda a hová már nem ér el a lámpa világossága. Ott ül összegörnyedve és ha hirtelen megfordítja a fejét, egy pillanatra megvillan szürke üstöke és égő, szurokszerű szeme a sötétségben.

Nem is igen köszön, midőn érkezik, nagyapó se nagyon veszi észre. Ha már nagyon beesteledett, a nagy fák eltűnnek az udvar végében és csupán suttogásukat hallani, nagyapó felemeli a fejét:

— Itt van Sukei?

Egy tompa hang, mely mintha hordóból jönne, felel a sötétségből:

— Itt volnék!

Erre nem szól többet nagyapó. Erősen szivarozik és mereven néz a lámpafénybe. Mert tudni kell, hogy Sukei, a nyugalmazott tanító, egykor a nagy időkben kém volt. Igaz, hogy nem az ellenség kéme, de mégis egy kém nem sok tiszteletet érdemel egy vitéz bakkancsos kapitánytól. Ha Sukei nem ült az ámbitus végében — esett az eső, vagy hideg szél rázta a fákat — nagyapó megsimogatta a homlokát és nyugtalankodva nézett arrafelé, ahol Sukei ülni szokott.

— Hol jár az az ember? — kérdezte és megenyhült a hangja.

— Hol jár a szerencsétlen?

— Nem hallottátok, hogy beteg tán?

— Jó volna, ha valaki megnézné: él-e még?

— Aztán elgondolkozva mormogta magában:

— Mintha ma is látnám Sukeit, a szokott barátot. Egy nagy esernyő volt a kezében, szakadtott a zápor és lihegve jött a sáros országoton Komárom felé. Megszólítom: Megállj! Ki vagy? Sukei vagyok! — hangzott a felelet. Erre tovább

Ezért emésztő nálunk a városi munka, innen az idegbajok nagy tömege, ezért merül ki szellemi és testi erő idő előtt.

Az egészség a legnagyobb kincs. És forrása minden haladásnak.

Tanuljuk meg az új világtól: miképp kell megbecsülni ezt a legnagyobb kincset!

HIREK.

— **A miniszterelnök Désen.** Illusztris vendég időzött néhány napig Désen. Gróf Tisza István miniszterelnök itt töltötte a karácsonyi ünnepeket családjával együtt sógoránál, gróf Bethlen Pál, Szolnok-Doboka-vármegyei főispánál. A miniszterelnök pénteken délelőtt 10 órakor érkezett Désre a szamosvölgyi vonaton, s megérkezését az állomáson gróf Bethlen Pál főispán, Bándy György alispán és Stingly Zsigmond rendőrkapitány várták. A miniszterelnök, aki nejével és fiával tartózkodott Désen, az ünnepnapokat mindvégig gróf Bethlen Pál szerető családi körében töltötte. A miniszterelnök ünnep első napján istentiszteletet hallgatott végig az evang. reformátusok főtéri templomában. Tisza István gróf kedden délután utazott ismét vissza családjával együtt előbb Kolozsvárra, hol néhány órát töltött, majd a 11 órás gyorsvonattal a fővárosba, hova szerdán reggel érkezett meg.

— **Mintagazdaság Magyarlápóson.** Öröndetes eseményről adhatunk hírt. Megyénk legexponáltabb pontjára derék magyarság által lakott Magyarlápóson, Tallián földművelésügyi miniszter ujabban mintagazdaság felállítását engedélyezte. A magyarlápósi népies mintagazdaság azért számíthat nagyobb érdeklődésre, mert ezen a birtokon az alagsóvezést és más talajjavító kulturmunkát végeznek, mely után rátérnek a rétöntözésre, hogy a környékbeli gazdáknak példát adjanak az okszerű gazdálkodásból.

— **Házasság.** Császár Ferencz városi állatorvos és birtokos decz. 21-én kötött házasságot Szabó Lajos iparos polgártársunk leányával Juliával. Az egyházi áldást decz. 26-án Várárhelyi Boldizsár ev. ref. lelkész adta az új párna.

— **Kinevezés.** A kolozsvári kir. ítélőtábla elnöke Várady Béla nagylondai kir. járásbírói díjtalan joggyakorlatot, a kolozsvári kir. ítélőtábla kerületébe díjas joggyakorlatokká nevezte ki.

— **Iskolai ügy.** A dési ev. ref. elemi fitanodába járó vidéki gör. kath. és görög keleti tanítványaink t. szüleit értesítjük, hogy a beállott hideg időre való tekintettel, a karácsonyi szünidőt nevezett növendékeink részére 1905. évi január 9-éig meghosszabbítjuk. E határozatunk közlésére a t. körjegyző és tisztelendő urakat tisztelettel kérjük. Boldog újévet kíván: Dész, 1904 decz. 29. Budai Elek igazgató.

— **Karácsonyi segély.** A dési polgári leányiskola 13 tanulója részesült december 22-én

ruhasegélyben a megszünt fiu-iskolától örökölt segély-alapból. Ehhez járult Soós Ilona egy téli kabát és Léner János kereskedő 12 darab női gyermek kalap adományával. Fogadják érte a tantestület és a segélyezettek hálás köszönetét.

— **Házasság.** Klein Sándor Freund Paulával, Freund Manó leányával, kötött házasságot december hó 27-én Baján.

— **Új iskolaépítés.** Málom községben a jövő 1905. évre a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter új állami elemi iskolahelyiség építését engedélyezte.

— **Táncestély.** A dési polgári olvasókör saját egyleti pénztára javára január hó 7-én, szombaton, Désen a vármegyeház disztermében zártkörű táncestélyt rendez. Rendező-bizottság élén: Szilágyi Albert egyleti elnök, Várárhelyi Boldizsár egyleti alelnök, ifj. Hegyi Mihály a rendező-bizottság elnöke, Gaál István és Bene Ferencz főrendezők állanak.

— **Karácsonyfa a felőri állami óvodában.** A felőri intelligencia áldozatkészségének szép tanujelét láttuk az idén is: az óvodás gyermekek nagy örömeire folyó hó 22-én egy nagy karácsonyfa felszerelése végett 50 korona gyűlt össze. Minden óvodásnak egy-egy szép játékszer jutott. A kiosztás igen szép gyermek-ünnepély közepett történt, amely az óvónő, Nyakas Mari, érdemére vall.

— **Újévi ajándéknak** ajánl a „Deési Hitelbank” Erzsébet-Szanatorium sorsjegyet 10 koronáért, „Jósziv” sorsjegyet 10 korona 60 fillérért, „Bazilika” sorsjegyet 22 korona 50 fillérért, „Magyar vörös kereszt” sorsjegyet 30 korona 50 fillérért és 3%-kal kamatozó magyar jelzalog sorsjegyet 235 koronáért. A sorsjegyek értéke a hitelbanknál tetszés szerinti részletekben fizethető be.

— **Bazár Szamosújvárt.** A „József főherceg szanatorium-egyesület” szamosújvári hölgybizottsága a sanatorium céljaira január hó 7-ik és 8-ik napjain hangversenynyel egybekötött bazárt rendeznek. A bazár védnökségét Tódorfy Lukács polgármester, Terey József a helyi huszárosztály parancsnoka, László József nagybirtokos, dr. Mártonfy Lajos kir. igazgató, Nagy Lajos főszolgabíró, dr. Zakariás József kir. fegyintézeti főorvos és Papp Márton nagybirtokos vállalták el. A hangverseny műsora a következő: Első nap. 1. Karének. Előadja a „Dalzene-egylet.” 2. Népszerű értekezés a tüdővész elleni védekezésről; tartja Dr. Gopcsa Jakab. 3. Hegedű-szólo. Előadja Berán János; zongorán kíséri Bárány Mariska. 4. Monolog. Feldmann Szidonia. 5. Duett. Énekli László Mariska és Matild; zongorán kíséri Berán János. 6. Szavalt. Előadja Papp Kata. 7. Karének. A „Dalzene-egylet.” Második nap. 1. Zongora. Négykézre játszik Papp Anna és Tilda. 2. Monolog. Áján Berta. 3. Énekli Áján Mariska; zongorán kíséri Berán János. 4. Szavalt. Boné Zoltán.

— **Szegény gyermekek karácsonya Betlenben.** A betleni állami elemi iskola tantestülete folyó hó 18-án ünnepély keretében osztotta ki a szegény iskolás és óvodás gyermekeknek a betleni „Székely-Társaság”, takarékpénztár és egyesek adományaiából beszerzett ruhákat. A szeretetnek és áldozatkészségnek ezen lélekemelő ünnepén

— Sukei, megalondult maga? A harcosok közé akarja fölvetetni magát, amikor nem volt harcos? Hogy merészel ilyesmit kérni?

Sukei sokáig hallgatott, majd tompa, bús hangon megszólalt:

— Harcos nem valék igaz, de szolgálataim nem voltak csekélyek. Az életemmel játszottam mindig, pedig akkor még fiatal voltam. Ma már nem ér egy lyukas pitykét sem az életem, de mégis szeretném bírni egy darabig.

Nagyapót még sohasem láttam olyan haragosnak. A homlokán kidagadtak az erek és az öklével csapdosta az asztalt.

— A német mindenét magának! Takarodjon és ne lássam többet. Hisz maga kém volt, nem honvéd. Mit akar tehát?

Sukei felemelkedett a sötétben és elsuhant. Sokáig nem láttuk. Egyszer hirtelen hozták, hogy meghalt.

Nosza, felugrott nagyapó. Káromkodott, majd könnyezett. A hogy lábai birták, sietett a halotthoz. Sukei az ágyán feküdt és öreg felesége sirdogált felette. Nagyapó megfogta a Sukei kezét és beszélt hozzá érthetetlen szavakat.

A temetésre pedig összehívta mind az öreg honvédek, akik a faluban éltek. Kibontották a régi megfakult zászlót a koporsó felett és nagyapó beszédet tartott a gyülekezethez. Kedves barátom, vitéz bajtársam! — így kezdte nagyapó. És egy szem sem maradt szárazon.

Tán még Sukei is könnyezett örömeiben a tulvilágon.

nagyszámu közönség jelent meg, u. m.: a járás-bíró, élén a járásbíróval, főszolgabíró, élén a főszolgabíróval, takarékpénztár, élén az igazgatójával, a „Székely-Társaság” tisztikara, iskolai gondnokság és számos szülő, akik a növendékek precíz éneklését és szavatait nagy lelki gyönyörűséggel hallgatták. Majd Simon Dezső isk. igazgató hatásos szavakban mondott köszönetet és osztotta ki a 45 szegény gyermeknek az adományokat, akik örömtől sugárzó arccal vették és köszönték meg a jótéteményeket. A közönség pedig meghatottan és azzal a benyomással távozott e minden tekintetben szépen sikerült ünnepélyről, hogy jövőre még többet áldoz e humánus célra, mert nincsen szentebb cél, mintha a szegény nép gyermekeit istápoljuk. Adja Isten, hogy úgy legyen.

— **Karácsonyfa a kórházban.** A vármegyei köz-kórház igazgatójának neje dr. Parádi Ferenczné szép és megható ünnepség keretében állított karácsonyfát csütörtökön, december, 22-én a kórház betegei részére. A díszes karácsonyfát és a kórház minden betegének kijutó kedves ajándékokat dr. Parádiné fáradságot nem ismerő buzgalommal közadakozásból és saját áldozatkészsége révén teremtette elő. Fáradozásait kellően jutalmazta az a lélekemelő és a szegény betegeknek is feledhetetlen emlékü ünnepség, mely a kórházban nagyobb számu közönség előtt folyt le csütörtökön. A régi szeretetház legnagyobb termében mintegy 60 fennjáromi beteg és gyermek állotta körül a karácsonyfát és az ajándékkal megrakott asztalokat, de nemcsak ezek, hanem a kórház 140 betegének mindenike részesült az ajándékokból. A kis gyermekek játékokat és ruhadarabokat, a husz éven felüliek a gyógykezeléshez képest gyümölcsöt, tésztát, könnyű süteményeket, befőttet, vagy bort kaptak. Ezenkívül az üdülők és a gyermekek részére több szórakoztató társasjáték és játékszer szereztetett be a kórház részére. Az ünnepséget dr. Parádi kórházigazgató megható szavakkal nyitotta meg és zárta be, s kérte a jelenlévő betegeket, hogy beteg társaiknak, akiket szenvedéseik az ágyhoz kötött le, vigyék hírül az ünnepséget és vigasztalják meg őket. — Parádi Ferencznét nemes és emberbaráti cselekedete alkalmából melegen üdvözljük s kívánjuk, hogy hasonló szép törekvéseit mindig siker kövesse.

— **Iskolák a tüdőbetegekért.** A József főherceg szanatorium egyesületnek az ország hölgyeihez intézett szövege a nagy cél jelentősége szerint megkapta a szíveket és valóban igaza van Klotild főhercegasszonynak, ki a magyar nők akcióját nemesnek, magasztosnak, megindítóknak mondja. Ujabban lelkesedésben friss segítőcsapat jött a kór ellen indított harcába. A magyar ifjuság. Igen sok középiskola igazgatósága és tanári kara nevelői szempontokból is lelkesedéssel ajánlotta föl, hogy a népszanatoriumok emberbaráti céljaira a vezetésükre, a nevelésük alatt álló tanuló ifjuságot föl hívják. Jó lesz minden diáknak megtudni, hogy a halállal eljegyzett tüdőbetegek érdekében segítségét szívesen veszik. És aki az alapnak gyűjteni akar a jótékony célú sorsjáték révén: az kérjen a Szanatorium Egyesületől Budapest, Kigó-tér 1. gyűjtő-ívet. Ezek az önkéntes gyűjtők három könyvet kapnak ajánlókba.

— **Nyugtázás.** A vármegyei Rudolf köz-kórház szegény betegei számára felállított karácsonyfára a következő adományok folytak be: Bod Gyuláné 2, Szendrői Gyuláné 1, dr. Vajda Lipótné 4, Bodor Zoltánné 2, Bene Ferencz 2, Tauffer Ferencz 1, Róth Pálné 2, Bocsánczi András 2, László Marci, Hatfaludi Gyurka és Demeter Kata 1—1, Tüzes Karácsonné 3, Szilágyi Erzsébet 1, Clemens Albertné 5, dr. Wasserstrom Adolfné 6, dr. Hankó Ödön 3, Vékony Ferenczné 1, Wolff Bogdán 2, Pünkösti Jenőné 1, Pap Elza, Nik Ferenczné, Bándy Margit, Léner János, dr. Polaretszki Endre járási orvos (Hatvan), Budai Elek, Gálbory Sándorné és Binder Gusztávné 2—2, Turóczy Ferencz, Pál Istvánné és X. Y. 1—1 és Maléter Zoltánné 3 koronát. Összesen 63 korona. — Demeter Kata 2 üveg befőtt, Illgner Károlyné 6 üveg befőtt, Hatfaludi Gyurka 1 kosár alma, Schwáiczter Istvánné 2 üveg befőtt, 1 kosár dió és aszalt szilva, Kúhbach Ferenczné 3 üveg bor, N. N. 2 üveg bor és 4 üveg befőtt, Kőrössi Györgyné karácsonyfa-sütemény, Szilágyi Erzsé 1 üveg bor, Clemens Albertné teasütemény, dr. Gogomán Antalné alma, dió és teasütemény, Tóth Ferenczné 2 üveg bor, Hatfaludi Józsefné 2 üveg befőtt

bocsátottuk a vár felé, mert Sukeinek szabad bejárása volt mindenrová. Előtte megnyílt minden ajtó. Ha éjjel érkezett, felköltözték kedvéért a fővezért, mert Sukeinek, mindig sürgős, fontos mondani valója volt. Azt mondják: az esernyője nyele lyukas volt és ott hordozta jelentéseit az ország egyik szélétől a másikig. Hányszor akarták főbe löni, hányszor szökött meg! A jó Isten tudná csak. De mégis csak kém volt... Valahol egy nagy láda pénze volt elrejtve, amit kémleléseért kapott. Egy szép napon ellopták tőle a pénzt és Sukei itt maradt tanítónak. Ugyan nem láttátok Sukeit?

De elmúlt az eső másnapra és az ámbituson egyszerre ott ült Sukei, mint egy árnyék. Igen kis, fonnyadt öreg volt. Olyan, amilyenek gyermekkorunkban a törpéket képzeltek. Összegörnyedve, lehajtott fejjel ült a kövön és felszémlel leste nagyapót.

Egy este megszólalt a sötétből:

— Tekintetes százados úr, volna valami mondani valóm! — kezdte tompán, fáradt hangon.

Nagyapó csodálkozva emelte föl a fejét. Vajjon mi mondani valója lehet Sukeinek, a a kémnek?

Sukei folytatta:

— Azt akarom mondani, hogy én nem vagyok bevéve az öreg honvédek közé. Itt van Kovács János az asztalos, Suhajda a molnár és még többen, akik mint öreg honvédek kapnak segítséget, amit az adóhivatal kifizet. Rám is férne az a pár forint, mert már nagyon öreg vagyok. Tekintetes ur, csinálja meg ezt a dolgot.

Nagyapónak sötétvörös lett az arca:

Ferenczi Endréné alma, Papp Jenőné 6 üveg befőtt, Gálbory Sándorné 1 kendő, Kempf Árpád 2 koszoru füge, 1 doboz fadisz és teasütemény, Rehák Ágoston 1 doboz czukorka és felszerelés, Brugovitz József karácsonyfa, Dr. Hankó Ödöné 1 kosár alma, Szilágyi Róza karácsonyfa-dísz, Balázs Máthéné 2 üveg befőtt és 1 kalács, Demeter Gyurka 60 darab narancs, Teleky és Pintye 4 korona értékű játékszert. — Az adakozóknak szíves köszönetet mond dr. Parádi Ferenczné.

— **A betegápolási pótadó.** A pénzügyminiszter az országos betegápolási pótadó kezeléséről körrendeletet adott ki, amely szerint a pótadó kezelésével járó számviteli teendőket 1905 január elsejétől kezdve a pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek végzik. A számvevőségek feladatai közé tartozik, az országos betegápolási pótadóról a kir. adóhivatalok által 1904. évre szerkesztett évi számadások felülvizsgálása. Abban az esetben, ha a hátralékok, illetve túlfizetések között különbözet mutatkozik, a kezelési eltérést kinyomozzák. A körrendelet mellé terjedelmes utasítás van csatolva az országos betegápolási pótadó kivetése, beszédése, behajtása, könyvelése, nyilvántartása és elszámolása tárgyában. A községi közegek által szerkesztett kivetési lajstrom a m. kir. pénzügyigazgatósághoz június havának végéig terjesztendő föl. Az országos betegápolási pótadót előírják és nyilvántartják: egyénenként a községi közegek és a közvetlen adófizetőket illetőleg a kir. adóhivatalok; községenként a kir. adóhivatalok; adóhivatalonként és törvényhatóságoknál a kir. pénzügyigazgatóságok mellé rendelt számvevőségek. A közvetlen adófizetők terhere kivetett országos betegápolási pótadók a községi adó-főkönyvben történt előírás után a községi közegek által szerkesztett kimutatások útján azonnal átutalandók a kir. adóhivatalokhoz. Az országos betegápolási pótadó kezelése körül fölmerülő mindenemű vitás kérdéseket a kir. pénzügyigazgatóság, felelőbizetési uton pedig a közigazgatási bizottság dönti el, amelynek határozata, vagy intézkedései ellen a közigazgatási bírósághoz panasznak van helye.

— **Állategészségügy Szolnok-Dobokavármegyében.** Ragados száj- és körömfájás: betleni Felsőpusztaegres 11 u., csákgörbői Aranymező 4 u., kékesi Dellőapáti 2 u., nagyilondai Búzamező 3 u., Kabalapatka 2 u., Kecskés 2 u., Oroszmező, Pirosa 7 u. Sertészvész: betleni Betlen, Szászcsegő 7 u., Szászsztentjakab 8 u., Szeszárma 5 u., dési Bacza, kékesi Búza, Kapor, Kékes 2 u., magyarlápósi Kiskörtvélyes, Kohpataka 2 u., Láposdeberek 7 u., Rogoz 9 u., nagyilondai Csömény, Kabalapatka 8 u.

— **Hálanyilatkozat.** Szerény fölkérésre Stingly Zsigmondné öngysága és Bobrovski Sándorné urhölgy templomunkban egy futószönyeg beszerzésére a rendőrfőkapitány ur által 4334—904. szám alatt engedélyezett gyűjtő-ívekkel Dész városában és a vidéken 350 korona összeget gyűjtötték. — Midőn úgy a gyűjtőknek fáradozásaiért, valamint a nemes szívű adakozóknak e helyen is halás köszönetemet nyilvánítom, egyuttal az adakozók névsorát, a címek kihagyásával, a legnagyobb örömmel közlöm. *P. Sántha* Angelus lelkész, záradafőnök.

Derényi Emil 1, Kelcz Vince és Radó Ágost szadadosok 2—2 kor., Veress Mihály hadnagy 40 fill., Krémer Lajos 2, Szabóné 4 kor., Ebenfeld K.-né 20 fill., Sibálszky Sándorné és Fülemile Istvánné 40—40 fill., N. N. 20 fill., özv. Ferenczy Istvánné 2, Vasziák László alkapitány 1 kor., Reschnerné 20 fill., Bodnár Richárd, Kiss Jánosné és Redle Józsefné 2—2 kor., dr. Horváthné 1-20 kor., Pungucz né 40 és Balassy Ilka 20 fillért stb. folyt. köv.

A Kereskedelmi Bank r.-t. Désen

előnyös feltételek mellett nyújt

törlesztéses jelzálog-kölcsönöket

földbirtokra és házakra

10—60 évig terjedő időre, azonkívül folyósít kölcsönöket személyi hitelre, leszámol váltokat kedvező kamattal, bevált idegen pénzeket és értékpapírszelvényeket, elvállalja értékpapírok vételét és eladását, továbbá mindennemű bank-ügyet lebonyolítását, ugyszintén elfogad:

betéteket 5%-os kamatozással is.

A Kereskedelmi Bank r.-t. Igazgatósága Dész.

Irodalom.

Rejtvenyvilág. Ez a csime az „Érdekes Könyvtár”, a világ e legoliosabb folyóirata állandó ingyenes rejtvenymel-leklapjának, mely azért egyedüli a maga nemében, mert minden egyes megfajtáját, kivétel nélkül, könyvtalomban részesíti. — Az „Érdekes Könyvtár” ettől eltekintve, állandóan 64 oldalon jelenik meg, közölve a legkiválóbb hazai és külföldi írók (Mikszáth, Eötvös Károly, Gárdonyi, Tóth Béla, Beniczky stb. stb.) legkiválóbb elbeszéléseit és novelláit. A lap előfizetési ára mesésen olcsó: egész évre 2 korona, félre 1 korona, mely összeg az „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatalába, (Budapest, V., Kálmán-utca 2.) küldendő; ugyanonnan kérhető ingyen mutatónyűzet is. A tanuló ifjúság részére nem is képzelhető szebb és olcsóbb karácsonyi ajándék, mint egy egész évi előfizetés az „Érdekes Könyvtár”-ra!

27 év nagy idő egy lap életében. A Pesti Hírlap, a hazánkban kétségtelenül legelterjedtebb napilap, most lép immár 27-ik évfolyamába. E hosszú idő alatt valóban oly mély gyökereket vert a magyar olvasókörzetség szívében, hogy arra szinte nincs is példa az országban. Pedig nincs benne semmi csodálni való. Hiszen a Pesti Hírlapot mindenki olvassa, — az is aki nem ért egyet a politikájával; minden időben imponált az olvasókörzetségnek függetlenségével, őszinte szókimondásával, meggyőződéssénekel fel- és lefelé bátor hirdetésével. Ebben rejlik népszerűségének titka. Amihez járul az olvasókörzetség szempontjából való másik nagy előnye, hogy legtöbb és legváltozatosabb tartalommal jelenik meg napról-napra, vasárnapi és ünnepi számai egész kötetek; előfizetőinek a szerkesztői üzenetek gazdag mindennapi rovatában jó tanácsokkal, fölvilágosításokkal szolgál, kitűnő divatlapot küld nekik fölárón s egész évre szóló hasznos könyvet — díszes képes naptárt — ad nekik karácsonyi ajándéknak. Speciálisai is vannak a Pesti Hírlapnak, melyek minden más napilap fölfele helyezik: minden nap közöl eredeti és külföldi tárczát, humoros esikket (Kis-komédiák), Esti levelet aktuális kérdésekről a kitűnő író és bölcselet Tóth Béla tollából; színház és vegyes-rovata a legzadagabb. Ily előnyös tulajdonai révén a legjobb lélekkel ajánlhatjuk t. olvasóink pártfogásába a Pesti Hírlapot, melynek előfizetési ára egy óra csak 2 kor. 40 fillér s az a kiadóhivatalba címzendő: Budapest, V. Váci körút 78, honnan mutatónyűzeket is lehet kérni.

Blaháné Naplója. A „Magyar Hírlap”-nak ritka szenzációja volt karácsony első napján. Ekkor kezdte meg a közlését Blaháné naplójának! Ez a napló a legérdekesebb feljegyzések gyűjteménye, a mi nagy művésznőnk eseményekben és szenzációkban gazdag művészi életéből. A „Magyar Hírlap”-ot éri a szerencse, hogy ezt a pompás naplót megemertetheti a közönséggel, mely annyi nagy és nemes élvezetet köszönhetett Blahánénak évtizedeken át. Blaháné naplóját a „Magyar Hírlap” újév után is folytatólágosan közli. Ugyancsak karácsonykor kezdte meg a „Magyar Hírlap” LAGERLÖF ZELMA izgalmas és páratlanul érdekesítő regényét, amelynek a címe: „Az antikrisztus csudái.” A „Magyar Hírlap” csaknem tizenegyz esztendő fennállása óta folyvást a legkitűnőbb tájékoztatója minden irányban a közönségnek. Politikája szabadelvű; minden párttól és személyes befolyástól teljesen független. Az ország ügye, a magyarság nemzeti nagy céljai mindig a leghívebb, legélesebb észszólót találják a „Magyar Hírlap”-ban. Egyetlen törvénye a „Magyar Hírlap”-nak a közérdek. Mindenről, ami a közönséget érdekelheti, a legbővebb, legalaposabb tájékoztatást ad gazdag rovataiban a „Magyar Hírlap”. Szépirodalmi része: tárczái, regényei, a legjelesebb írói alkotások. Hirneves író-művészek társasága a „Magyar Hírlap” szerkesztősége. A tartalmas komoly cikkek mellett van a „Magyar Hírlap”-nak több vidám, mulattató rovata is, minők: „A társaság”, a „Mende-mondák”, a „Mindenféle a folyosóról”. Szerkesztői üzenetei pontosan és alaposan tájékoztatják a lap előfizetőit bármily kérdésben. A „Magyar Hírlap” páratlan és rendkívüli kedvezményben részesíti előfizetőit; teljesen ingyen tizenkét kötet elsőrangú szépirodalmi kötettel kedveskedik nekik, olyképpen, hogy minden hónapban egy-egy kötetet küld szét.

Kiadja a szerkesztőség.

NYILT-TÉR.

Dunky fivérek

kolozsvári cs. és kir. ndvari fényképészek a felső-sétatéren levő műtermőkben Désen

1905. évi január hó 8 és 9-én fényképfelvételeket eszközölnek.

HIRDETÉSEK.

Sz. 7732—1904. tlkvi.

Árverési hirdetmény.

A dési kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy a dési kereskedelmi bank végrehajtónak Keprár Péter és társai végrehajtást szenvedők ellen 120 korona s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést végrehajtást szenvedők ellen elrendelte, az 5438—904. számú végzés folytán a folyó évi november hó 25-én megtartott árverés hatályon kívül helyezése mellett.

Minnek folytán a dési kir. törvényszék kerületében fekvő, s a végrehajtást szenvedő Keprár Péter nevén levő, kaczkói 54. tjkvben A. + 1. rendszám 233 helyrajzi szám alatti ingatlan 22 korona, a 237. tjkvben A. + 2. rendszám 331/3. helyrajzi sz. alatt 94 korona, innen a Toma Gábor és Demeter nevén a 472. szjtjkvbe átvitt A. + 1. rendszám 331/2. helyrajzi sz. alatt 172 korona 70 fillér, a Csicsó Péter nevére átvitt 473. tjkvben A. + 1. rendszám 331/1. helyrajzi sz. alatt 550 korona, a Keprár Násztásia nevére átvitt 474 tjkvbe A. + 1. rendszám 331/4. helyrajzi sz. alatt 11 korona megállapított kikiáltási árban 1905. évi február hó 6-ik napján d. e. 10 órakor Kaczkó község házában hivatalból megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni u. m.:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felüli ígéretet senki sem tette, azon összegben vevőnek utóajánlattevő Bájász Filip fog tekintetni meg azon esetben is, ha arra meg sem jelenne.

2. Árverezni kívánók, végrehajtató és utóajánlattevő kivételével, tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

3. Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 20 nap alatt, a másodikat, harmadikat ugyanazon naptól számítandó 40, illetőleg 60 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt szabályszerű letéti kérvény mellett az 1881. évi december 6-án 39425. számú szabályrendeletben előírt módon a dési kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék telekkönyvi irodájában és Kaczkó község előjáróságánál tekinthetők meg.

A kir. törvényszék, mint tekkönyvi hatóságtól. Dész, 1904. évi december hó 17-én.

Hersényi,
kir. törvényszéki bíró.

Sz. 10574—1904. D. V. T.

Árlejtési hirdetmény.

A tanács közhirrre teszi, hogy a Kovács Sámuel alapítványát képező óvoda felépítése tárgyában 1905. évi január 23-án d. e. 10 órakor a városháza nagytermében nyilvános árlejtés fog tartatni.

Miről vállalkozni szándékozik azzal értesíttetnek, hogy a 24009 kor. 89 fillér előirányzattal készült költségvetés, a tervek és feltételek hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők és az árlejtés befejezése után utóajánlatok nem fogadtatnak el.

Dész város tanácsának 1904. évi december 22-én tartott üléséből.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Losonczy István,
főjegyző.

Demeter és Kiss könyvnyomdaja

Désen, Rákcz-tér 5. sz.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVÍZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES IZÜ-TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

